

torkørsel i spirituspåvirket tilstand. De følgende bemærkninger tager især sigte på spiritussagerne.

Principielle strafferetlige synspunkter kan i og for sig tale for, at straffe på 4-6 måneder er udtryk for en streng bedømmelse. Hvor ingen skade sker, straffes promille- og spirituskørsel med bøde eller en kort frihedsstraf på normalt 14 dage i førstegangstilfælde. Motorførerne straffes, fordi de i deres spirituspåvirkede tilstand rummer en fare for færdselssikkerheden og for andre trafikanters liv og legeme. Men når denne fare realiseres og de alvorligste følger indtræder, skærpes straffen meget væsentligt, selv om den udviste adfærd ikke generelt kan siges at være en anden, end hvis uheld var undgået. I de enkelte sager kan der dog undertiden foreligge oplysninger om en særlig hasarde-ret og farlig kørsel, der adskiller forholdet fra den mere typiske spirituskørsel. Straffe på 4-6 måneder er meget strengere end de straffe, der ville fremkomme, hvis man tænkte sig en udmåling med udgangspunkt i straffen for spirituskørsel, suppleret med en skærpelse for uagtsomt manddrab, bedømt uden spirituspåvirkning.«

I en handlingsplan »Spritkørsel og spritdrab«, der er afgivet i januar 1996 af en arbejdsgruppe under Trafikministeriet og Justitsministeriet, anføres side 8 f bl.a.:

»Udgangspunktet for straffastsættelsen i sager, hvor der sker uagtsomt manddrab ved spritkørsel, har hidtil været fængsel i 4-6 måneder og frakendelse af førerretten i 5 år. Der forekommer dog domme på 3 måneders fængsel.

I grovere tilfælde er straffen fastsat til fængsel i 6-9 måneder, i gentagelsestilfælde fængsel indtil 1 år og i meget grove gentagelsestilfælde indtil 2 år. Frakendelse af førerretten sker i disse tilfælde i 6-8 år.

...

Anklagemyndigheden har i 1995 nedlagt påstand om skærpede straffe på området.

...

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at sanktioner for spritkørsel, der medfører uagtsomt manddrab eller betydelig legemsbeskadigelse, er af stor betydning for forebyggelsen af sådan kørsel. Straffen er en markering af, med hvilken alvor samfundet ser på

sådanne handlinger. Et højt strafniveau vil således kunne have en vis præventiv effekt og derved være medvirkende til at forhindre meningsløse drab og kvæstelser i trafikken. Arbejdsgruppen kan derfor tilslutte sig anklagemyndighedens bestræbelser på at få fastlagt et generelt højere strafniveau i disse sagstyper . . .«

Højesterets bemærkninger:

Fem dommere udtaler:

Udgangspunktet for sanktionsfastsættelsen i sager om uagtsomt manddrab i forbindelse med førstegangstilfælde af spirituskørsel har i hidtidig retspraksis været ubetingede frihedsstraffe på 4-6 måneders fængsel og frakendelse af førerretten i 5 år, medmindre der har foreligget skærpene omstændigheder.

Vi finder, at der er behov for en ikke uvæsentlig forhøjelse af strafniveauet, men at der samtidig må lægges vægt på de betragtninger, som er anført af Straffelovrådet det citerede sted i betænkning nr. 1099/1987. Efter en samlet afvejning finder vi, at udgangspunktet for strafudmålingen i disse sager bør være fængsel i 6-8 måneder. Dette normalstrafniveau skal som hidtil omfatte tilfælde, hvor tiltalte ikke tidligere har gjort sig skyldig i spirituskørsel, og hvor der ikke foreligger skærpene omstændigheder, således som det eksempelvis vil være tilfældet, såfremt kørslen i sig selv er foregået på særlig hensynsløs måde. Der er ikke grundlag for en tilsvarende generel forlængelse af frakendelsestiden.

Fire af disse dommere udtaler herefter:

Efter de omstændigheder vedrørende kørslen i denne sag, som er lagt til grund af landsretten, finder vi, at der foreligger skærpene omstændigheder, der gør det påkrævet at fastsætte en væsentlig højere straf end efter det nævnte udgangspunkt, og at straffen derfor bør forhøjes til fængsel i 1 år. Vi finder, at frakendelsestiden er passende bestemt under hensyn til de skærpene omstændigheder.

En af disse dommere udtaler:

Jeg er enig i, at der i denne sag foreligger skærpene omstændigheder, som gør det påkrævet at fastsætte en straf, der overstiger det anførte udgangspunkt. Det må dog samtidig tages i betragtning, at tiltaltes handling snarere har karakter af grov tankeløshed end